

Előfizetési díj:
 Egészévre . . . . . 5 ft. — kr.
 Félévre . . . . . 2 „ 50 „
 Negyedévre . . . . . 1 „ 30 „
 Egyes szám ára 12 kr.
 Megjelen minden estitörökön.

EGRI POSTA.

HETILAP.

Hirdetéseikért
 Hirdetettik minden háromszor hasá-
 zott sorhely után 4, további közzété-
 teleknél 3 kr.; azonfelül bélyegadó
 fejében minden hirdetéstől 30 kr.

Előfizetéseket elfogad: EGERBEN a kiadó-szerkesztőség (Széchenyi utca 168. szám, az irgalmas névvel szemben), az érs. lye. nyomda irodája, Jentsch G. könyvkereskedése (czukor utca), Fraenkl B. Miskolczon, Poplan E. Gyöngyösön, — és minden cs. k. postahivatal.

II. évi folyam.

4. szám.

Januar 22-én 1863.

KÖZÜGYEK.

A szabad-iparról.

(Levelek.)

II.

Eger, jan. 21. 1863.

Kedves barátom!

A függőben lévő társadalmi kérdések között alig van mélyebbre ható és nagyobb a polgári iparizlet, iparszabadság szabályozása és rendezésénél. Sokan e kérdést az iparizlet fölszabadtásával vélik megoldhatni. De ezek, ezen szabadság látszata által jutnak csalódásba. Itt azon eset áll be: hogy a dolgok fölszínén, az iparosok viszonyait rendező törvény külső alakjában, a szabadságot látjuk ugyan fönséges formájában emelkedni, de a mely, javítás és áldás helyett, csak deterálja az iparosok helyzetét.

A társadalmi életben, a hol az egyik ember szabadsága a másikat korlátozza, nem lehet a tekintetnélküli teljes s független szabadságot úgy hozni be, hogy annak következményeit, pusztító hatásait más emberi osztályokra, figyelembe ne vegyik. Mert a mi az egyiknek szabadság, a mely törvény az egyes társadalmi rétegeknek kedvezményeket gyümölcsöz, az másokat földön futóvá és kenyértelemmé tehet. Itt az állam-bölcsesség hozza magával, ugy rendezni az állapotokat: hogy minden viszonyok lehetőleg kimélve, az érdekek meg nem sértve, a kenyérkereseti módok meg neheztive avagy megsemmisítve ne legyenek. A törvényhozónak ezen bölcs ovatossága a rendezendő társadalmi viszonyoknál, — egyik főfeltétele az állam bizton létének és hatalmának: mert, csak azon állam nézhet nyugodtan a jövő eseményeknek elibe, a mely számításba veszi a beüthető eseményeket és azok lehető következményeit.

Az osztrák birodalomban 1860-ik év május 4-ről adatott ki az ipar-törvény, mely még nem hatott egész mélyreig a fenálló társadalmi viszonyoknak, sem romboló hatását ez ideig nem tűntethette ki: miután nem oly régi, hogy ideje lett volna a gyökeret vert százados állapotokat rögtön átalakítani, sem oly radicalis irányu, miszerint az iparizlet viszonyait egyszerre megzavarhatta volna.

Poroszországban Reihenheim izraelita pénztözsér 1860-dik év augusztushóban hozta indítványba a kamarákban az iparizlet teljes fölszabadtását. A czéhek helyett, az iparosok társulását, közös érdekeik alapjain ajánlván. Szászországban a törvény-hozás szabaddá tette az iparizletet.

Bajorországban — a kilátások szerint — a czéhek teljes eltörlésével fog behozatni az iparszabadság.

Hanoverában e kérdés nagy izgatottságot idézett elő. Ezer ötszáz ipariztő, kettőnek ellenében, az iparizletnek testületi organisatiója mellett nyilatkozott, e mozgalomhoz a kereskedőikar is hozzá állván.

A kisebbséget államok a nagyobb befolyása alatt állván, tájékozatlanul ide-oda hányattatnak az agitációk folytán.

Ezen mozgalmak hullámapásai bizonynyal elfognak jutni hozzánk is; és jó, ha a fontos socialis kérdés nem fog készületlenül meglepni; mely az ember materialis élete körül forogván: — a lét és nem lét, a bírás és nem bírás fontos érdekeit érinti.

A középosztály, melyhez az ipariztők tisztas rendje tartozik, hasznos és előkelő szerepre vagy hivatva a társadalomban. A szorgalmat, az ipart a műmunkálatok által előállítatni szokott nagy kincseit a társadalomnak ők képviselik, ők hozzák elő. Activ életmódjuk kifejezhetlen kincsforrása a nemzeteknek. Ők értékesítik a különféle nyersanyagot; műizléstük által tetszetős alakot adnak annak; szellemi tehetségeik és hosszú gyakorlat által nyert ügyességük által élvezhetővé s hasznosíthatóvá alakítják a termékeket, mely által az értékében szászorosan emelkedik, és az előbbi állapotjában még hasznavehetlen tárgy, — most, közélvezetre jut. Ki

fogja tagadni: hogy e tisztességes osztály, realismeretei és kézimunkája által, az emberiség tökevegonyát növeli? hogy mindnyájunkra egy nélkülözhetlen munkássági tért foglal el a társadalomban? nem vesszük-e észre, hogy folytonosan megújuló munkássági tevékenysége által az emberiség érdemeit önmagára az emberiségre termékeny szorgalma által fokozza és sokszorozza? hogy az emberiség jólétének, kényelmének és magának a szabadságnak nevezetes tényezőjeként szerepel munkásságának általános jótékony következményei által?

Hanem kedves barátom! az ipariztő osztály ezen hasznos társadalmi állását, csak ugy és akkor töltheti be, ha hogy sok éves tanulmány és szorgalom által szerzett műismereteinek hasznait, és jutalmazó gyümölcsöt — ő maga nyeri és élvezi. De az iparszabadság eszméjében — épen ezen fontos érdek van veszélyeztetve. És e veszély abban áll: hogy a pénztözsérek, kik semmi mesterséget nem tanulnak, tehetetlen s elszegényedett számos ipariztőket zsoldjukba fogadnak; az éhhaláltól csakis megmentő esekélynapidij mellett azokat dolgoztatják; jövedelmes iparizletivállalatokat indítanak meg — még csak előleges ösmerete nélkül az e czélra szükséges mesterségeknek: sőt egyszerre, egymástól elütő többnemű iparizleteteket egyesítenek: a nélkül, hogy a tanulás éveit kitöltötték, a munka sanyarúságait ösmerették, a nélkül hogy azt csak ujjaik hegyével valaha érintették volna. És a becsületes ipariztők nagyszáma, mert önkezeire nem képes dolgozni, a concurrencziát ki nem állhatván, — kényszerítve van értelmiségének, munkájának, és ügyességének termeléseit — önmaga és családja feláldozásával a pénztözsér javára előállítani. Kérdezzük most már, ki szabadtja föl a pénztözsért az őt meg nem illető ezen jövedelmek élvezetére? A föltétlen iparizlet szabadság, mely a legalitás örve alatt, a proletárius ipariztők roppant seregét, a nagytökéek rabszolgáivá teszi.

Pedig az államnak érdekében van, kedves barátom! hogy az emberiség ezen nagy számú munkás osztálya, társadalmi viszonyaival megelégedve legyen. Mert, ha nyomorusága által egyszer a kétségbeesésig zaklatva, megnemélhetésének okait kutatni kezdi: ha az ő érdekeit sújtó törvények által előidézett visszas viszonyok ösmeretére jut: ha — minden megfeszített szorgalma és ügyessége mellett, — mások javára, magát és családját pusztulásnak indulni tapasztalja, pedig elmékedései között — lehetetlen eredményre nem jutnia: akkor, a felforgatás eszméjéhez szegődik; rajta lesz, hogy a kedvezőtlen állapotokon, habár erőszakkal s mielőbb változtasson. Az éhség, kétségbe ejtő fegyver az ember kezében; avagy nem ezen elszegényedett ipariztők osztályából ujonczoznak-e leginkább a forradalmak?

Három véleményt látunk idáig felmerülni az ipariztő kérdésében. Az első, a régi czéh rendszert fönkivánja tartani minden szabadalmaival és kivételeivel, tekintet nélkül az időre és tere. E vélemény nem bir sok követővel. A másik, a testületi egyesülés szükségességét föntartva, — tekintettel a létező viszonyokra, az országosan behozandó szabadabb irányu és szellemű ipariztő törvények támogatása alatt kivánja — az iparizlet szabadságát megalapítani, és azt fejleszteni. Ez irányban halad különösen a porosz törvény-hozás. A harmadik vélemény, a föltétlen iparszabadságot követeli, mely az önzés pogány alapjaira bazirozva, nincs tekintettel a gyengére, a tehetetlenre; és romboló irányánál fogva, a legnagyobb társadalmi szerencsétlenségek forrásává szokott lenni. Ezen vélemény az, mely ellen mi elhathározottan harezolunk. Ugyanis, az iparizlet szabadság versenye az ipar-

iztő osztályt személyes függetlenségében támadja meg, és a hazafias és az állam föntartásaért érdeklődő iparosból — pénztözséri rabszolgát képez. Csak egy tekintetet kell vetnünk, kedves barátom, a külföldre, a hol ezen szabadság be vagyon hozva; és fogjuk tapasztalni: hogy ott, ezen osztály tölti meg a szegények menedékházait; kereset nélküli helyzetük miatt, ezek roppant száma fenyegeti a közbiztonságot; a torlaszoknak ez osztály ad vakmerőbb harczosokat; ezek contingense szaporítja naponkint a fogházak lakóit; itt e körben többé a függetlenségnek, az önállásnak nyomait fölnem találod, hanem mint a parasit-növény mely a fával, melyre fölfutott, él és vesz el, ugy ezek is — minden legesekélyebb önállás nélkül, a pénztözsér irtalmához vagyunk kötve, kinek bukása tönkre teszi az ő munkáit is. A nemzetek csak akkor képesek kormányozni önmagukat, ha az egyes polgárok nagy száma, ismét önmagán képes erősen uralkodni. Mert az egyesek erényei, erkölcsi erejük, szellemi függetlenségük, anyagi önállásukból származott megnyugtató viszonyaik: mind megannyi tényezői — egy nemzet hatalmának. Arra kell tehát törekednünk: — hogy az önálló s független emberek száma szaporodjék, és hogy egyes ember sorsa, ne legyen absolut kényszerültséggel rabul oda dova más ember kényének. De ilyen-e az ipariztő a feltétlen iparszabadság törvénye alatt?

Megengeded, kedves barátom! ha e tárgyat még tovább is folytatom. *)

NYILTLEVÉL.

Tek. **Visontai Kovács László** úrhoz, mint a hevesmegyei gazdasági egyesület elnökéhez. Megütközve olvastam a gazdasági egyesület igazgató választmányának f. hó 5-én kelt jegyzőkönyvét, értesülvén abból, hogy a cz. Egyesületnek politikai nézetei vagynak, melyek az Egerben megjelenő „Mátra“ című politikai hetilap programjában találunk kifejezést.

Nem czélom a „Mátra“ dolgaiba avatkozni, avagy programját bírálni. Nem kétkelkedem, hogy a Mátrának czélja: közvetlenül a homlokára tűzött vidéknek, közvetve az összes hazának érdekeit, javát előmozdítani. Hanemhát a Mátra bevallott politikai lap, melynek tehát kiválólag a politikai téren kell mozognia, politikai kérdésekkel, elveikkel foglalkoznia. — Már pedig a gazdasági egyesületek a politikát föltétlenül kizárják, és kell, hogy kizárják; ez egyik lét- és életfeltételük; mi-ként ezt elméletileg azoknak helyesen körvonalozott czélja, történetileg, számos hazai gazdasági egyesületeink keletkezésének, és első létezésének ideje is bizonyítja.

Mínt hogy tehát az Egyesület részéről a politikai irány, politikai nézetek nyilvánosan be vannak vallva; én pedig határozott elvemnél fogva semmi nemű politikai klubnak tagja nem lehetek, van szerencsém tek. Elnök urat ezennel értesíteni, hogy a hevesmegyei gazdasági egyesületből kilépek, és kérem nevémet az egyesület névsorából kihagyatni. *)

Teljes tisztelettel maradván Eger, jan. 17. 1863. alázatos szolgája **Pánthy Endre, s. k.** e. k.

Egerváros főorvosának hivatalos jelentése 1862. évről. (Folytatás.)

II. Általános korállapot: a) Az imént lefolyt 1862-ik évben az általános egészségi állapot kedvezőnek ismét nem mondható, mint ezt a halottak száma tanúsítja; az év első negyedében még a mult évről mintegy öröklött eszós epés jellemű bajok, az időjárás bár mikénti változása mellett, folyvást számos betegülést okoztak, főleg pedig a nagy himlő, s a vegyesen nagy szám-

*) Sőt kérve kérjük, hogy azt lapunkban tovább fejtegesse. E fontos tárgy körül az eszméket csak ily, alapos tanulmányal irt jeles czikkek tisztázzhatják, melyeket mi t. olvasóink, különösen pedig az egri derék iparosok figyelmébe ajánlunk. Szerk.
 *) Mint neszét hallók, — többen is készülnék hasonló lépést tenni. Szerk.

mal elforduló vörheny, kanyaró, és hökhurut (Seharlach, Masern, Keuchhüsten), s minthogy ez utóbbiak leginkább a gyermekkor 12—14 évig zaklattak, és minthogy ezek körül az annyira szükséges életrendi magatartás kivált a köznépnek jobbára figyelembe nem vétetett, így a halálozás főleg a gyermekek között nagy volt; midőn pedig aprilhóban a nevezett bajok alább hagytak — a hökhurutot kivéve mely egészen július végeig makacsan tartá magát — ekkor szokatlan időben epés jellemű váltóláz járványilag lépett fel, s leginkább a tavaszi hónapokban nagy mértékben uralgott, és csak júliushóban midőn a forróság kezdődött, hagyott kissé alább, részint epés bélgyöcsökbe, hányászekelésbe, vérhasba menve át, részint ezekkel keverten főnmaradva egészen szeptember végeig, midőn már a lég tetemesen meghűlt, sőt néha éji fagyok is mutatkoztak; az év utolsó negyede már az egészségnek inkább kedvező volt, mert könnyű hurutos, eszios bajokon kívül fel-tünő járvány nem észleltetett, azonban a szörványos bajokon is folyvást az epés jellem felöltő volt.

b) A betegek nyilvános ápolására nézve:
a) Közönséges betegápoló intézet sajátlag kórház létezik:

aa) Az irtalmas szerzetbelieké, hol 28 rendezett betegágy találtak, kizárólag férfi betegek számára, melyek közül azonban alapítványi biztosítva csak 12 van; a gyógyítás alólított felügye-lése mellett, a szerzetbeli sebészek, s betegápolók által történik. Az itt ápolatott férfi betegek száma ez évben 605; ezekből felgyógyult 563; meghalt 30; ápolás alatt maradt 10; ápolási napok száma 6339. — Az ürültek osztályában voltak ápolás alatt 10-en, kik közül felgyógyult, 5, ápolás alatt mint gyógyíthatlan maradt 5, kik már évektől óta folyvást ápolatnak.

bb) A keresztény szeretet leányainak, vagyis az irtalmas nőknek ápolására bizott városi kórház 15 felszerelt ágygyal kizárólag nő-betegek számára, melybe egri származású, vagy itt meghonosult nők díj nélkül, vidékiek ellenben díj mellett vétetnek fel; a gyógyítás ebben is alólított, s a városi sebészre bízott; az itt ápolás alatt volt nőbetegek kimutatása következő:

Hónapok szerint	Ápolás alatt maradtak	Felgyógyultak	Ápolatnak	Ápolási napok száma	Felgyógyultak	Meghaltak	Egriek	Videkiek
Január	15	18	33	576	9	7	17	16
Február	17	16	33	470	12	4	20	13
Martius	17	25	42	522	21	6	29	13
Aprilis	15	16	31	467	10	4	25	6
Május	17	15	32	496	14	3	26	6
Junius	15	18	33	533	16	2	25	8
Julius	14	12	26	469	9	3	21	5
Augustus	14	17	31	431	15	—	24	7
September	16	14	30	462	14	—	20	10
October	16	13	29	572	9	3	18	11
November	17	12	29	545	7	3	21	8
December	19	16	35	578	12	3	21	14
Összesen:	19	192	384	6121	148	38	267	117.

Az ezen kórházban ápolatott nő betegek fentebbi számából = 384, körnemek szerint szenvedtek: heveny bajokban, 137; idült kórokban 118; ideges bajokban 57; lábfejkélyben 53; bőrkütegben 11; erőszakos sértülésben 8.

A bujakóros nők osztályában ápolatott ez évben 25, közülük felgyógyult 23, ápolás alatt maradt 2; az ezekre fordított gyógyszerek ára tesz 42 frt 92 kr o. é. miből az elengedett negyedrészt

levonva = 10 frt 73 kr marad fizetendő: 32 frt 19 kr o. é.

Ha a haldokolva behozott öt beteget leszámítjuk, a halálzási arány itt ez évben kissé nagyobb, mint a közéletben, s nagyobb mint a múlt évben, ugyanis 13—14 közé esik egy haláleset, minek oka koránsem a lankadó ápolásban, hanem a hosszasan elhanyagolt és kurázsolt bajok nagy számában, a behozott egyének kimerültségében aggkorában stb keresendő. — Bár sokan borzadnak a kórházról, de bizonyára a szegény sorsuaknak nagy része sem oly kényelemben, sem oly rendes ápolásban nem részesül otthon, mint a minőt itt élvezhet. Legtöb-ben a koplalást hozzák fel, mint egyik kinzó esz-közét a kórházaknak, mi pedig csak ott, és annyiban alkalmaztatik, mennyiben a gyógyezél megki-vánja, míg a magán életben hányászán szenved-nek, sőt életükkel adóznak évenként, a kellő időben mellőzött koplalás, vagy inkább mértékletes-ség miatt.

A kórház szükségére kívántatott gyógyszereket az irtalmasok gyógyszer-tára szolgáltató 25 szá-zalék elengedése mellett, s így a 469 frt 59 kr ösz-szegeből, 117 frt 39¼ kr, levonva, fizetett 352 frt 19¼ kr o. é. (mely öszzegeből minden betegre esik 81 krral kevesebb mint a múlt évben), noha itt pon-tos számítás tenni lehetetlen, minthogy a szegények osztályában is naponta találtak betegek vagy gyengélkedők, kik a kórházi betegek számába fel nem vétetnek.

Továbbá az ápolási napok számát a betegek-vel elosztva, egy betegre esik mintegy 17 ápolási nap, mi valóban csekély, ha figyelembe vesszük, miként ide a legelhagyottabb idült betegek hoz-zatnak, kiknek gyógyítására olykor több hónap ki-vántatik, sőt vannak gyógyíthatlanok kik — azon-ban fizetés mellett — egész éven át ápolatnak.

bb) Szegények s aggok intézete a fentebb emli-tett irtalmas nők ápolására bizatva, hasonlólag a vá-rosi kórházi épületben létezik; ebbe elszegényült elnyomorodott egriek mindkét nemből külön osztá-lyba vétetnek fel, és minden szükségességekkel il-lően ellátatnak, a férfiak osztályában folyvást 20-an, a női osztályban 30-an, s így összesen 50-en van-nak. — Nem mellőzhetem itt a t. cz. helybeli közön-séget némely intézetbeli szegények azon helytelen magaviseletére figyelmeztetni: miként szabad ki-menti idejökben ismerőseiket, rokonaikat megláto-gatván, hogy minél több alamizsnát kapjanak, az intézetbeli sanyarúságot minél nagyobbra festik fő-leg az ételre panaszkodván, mi teljesen alaptalan.

Ezen városi kórház, és vele egybekapcsolt szegények intézetének 1862-ik évi költség kimuta-tása következő:

	frt	kr o. é.
Mindenemű élelmi szerekre fizetett	4703	62
(ebből a tisztabuza és kenyér ára tesz 1338 frt o. é.)		
Házi kellékekre, hová kézművesek edé-nyek, tűzifa stb. tartoznak	917	50
Ruhaneműekre	197	44
Cs. adóba	530	36
Orvos és sebész évi díja	231	—
Hétirtalmas nő évi díja fejenként 84 ft o. é.	588	—
Gyógyszerekért	352	19¼
Összesen:	7520	11¼

Ezen öszzegeből a kórház magán jövedelmét, mely 1313 frtot tesz, levonva, marad az alapítványi pénztár terhére 6207 frt 11¼ kr o. é.

A naponként élelmezendők száma e kettős in-

tézetben — hova még a bujakóros nők osztálya is járul — 70 és 90 közt változik, s így egynek élel-mezése kenyérrel együtt egész évben legfeljebb 55 frt 35 krba kerül o. é. vagy is fejenként naponta 15 krajczárba.

Dr. DOBRÁNYI IGNÁCZ.

Az örvény-abádi tiszaszabályozási társulat közgyűlése Tisza-Füreden. Jan. 15—16. 1863.

Tisza-Füred, a magyar Nilus egyik parti városa, az örvény-abádi társulat számos tagjait volt sze-rencsés e napokban kebelében fogadhatni. Talán e lapok olvasói előtt érdekes lesz e gyűlés tartásá-nak vázlatos folyama, melyet ezennel szivesen közlök.

Megnyitotta azt a társulatnak bokros érdemek-vel bíró, mélyen tisztelt elnöke, Fráter Pál, ki által elő lön adva, hogy az örvény-abádi tiszai gát, melynek előállítására 1859-ik év jul. 29-én alakult e társulat, — immár kész.

Hallottuk, hogy e töltés, melynek vonala 16,000 folyó öl, s mely 1859-ik aug. 1-én kezdetett meg, az elmúlt 1862. év végeig két évi munka idő alatt a kitett szerződési időfolyam eltelésénél 15 nappal hamarabb készült el.

Megmentett e töltés által 21,400 holdnyi ár-tér, és közel 300,000 frtba került osztr. értékben.

Az elnöki előadás által értesítve lön továbbá a társulati közönség, hogy e védgát fentartására, s egyéb társulati szükségek fedezésére a meghatal-mazás szerint egy 50,000 frtnyi kölcsön köttetett, melynek felvehetését megelőzőleg egy 8000 frtnyi társulati kötelezettség lerovásában Vodjaner Móríc z érdemei is fölemlítettek.

E kölcsön fölvételénél a bank részéről azon formalitási nehézség is felmerült, mely szerint a tár-sulati küldöttség teljhatalmosságát a főnökség által is ohajította volna igazoltatni, mi pótolólag a jöven-dőt tekintve is, hogy megtörténjék, a gyűlés hatá-rozata szerint az intézkedés megtéteget.

Ezután a jelenlegi gyűlés teendői vonalzat-tak az elnök ur által, különösen az új tiszviselőség választása is annál inkább, mivelhogy ő elnöki szék-től, melyen 3, évig ült, végképen megvált.

A gyűlés e mozzanatánál, a társulati jegyző, Kovács Kálmán ur fölkelvén, köszönetet mondott a társulat nevében az elnök urnak, megköszönve fá-raadozásait, melyekkel a társulati közönség javának előmozdítására a társulat minden ügyében párat-lan erélylyel, és bölcs avatottsággal buzgólkodott; s felkérte, hogy lenne szives még e jelen gyű-lést vezetni, a társulatnak még e segélyt megadni.

És úgy lön. A tiszviselőség megválasztása után az ártérfejlesztés is megalapítatván, a társu-latra nézve a legéletbevágóbb kérdés, — a meg-mentett földek osztályozhatására nézve eleve meg-alapítandó kulcs hozatott szőnyegre.

Nevezetesen négy nemű osztály állítottott fel — székes legelői, székes kaszáló, vető föld, és az esztendőnek némely részében vizállásos kaszáló vagy legelő — ezeken kívül esvén természetesen a nulla föld. Mely osztályozás folyó évi aug. 15-én kezdve, három évre leszen érvényes, annak elmultá-va a netán felállítandó új osztályozás visszaható erővel nem bírván.

És e négy osztályra nézve a követendő költ-ségvetési kulcs — a minimum és maximum szinten meghatározatott: a kettő és hat közötti a r á n y állítatván föl. Mely szerint az első osztá-lyu megmentett ártér holdjára esni fog hat forint,

TÁRCSA.

TÉLI ZÖLD. PÁJER ANTALTÓL.

I.
A kandallót sorba, szépen
Körül töljük harman négyen,
Pattog a sok apró szikra,
Halvány fényt vet arcainkra.
Emlékezünk a hazáról,
A hazának sok bajáról.
A beszédnek méla tárgya:
Világos hogy Mohács, Várna.
Török, tatár — így beszélünk —
„Az is nekünk ellenségünk!“ *)
És a né... a népek végett
Átkozzuk az ellenséget.
Minden szó a felőkig hat,
Csikorgatjuk fogainkat;
Azután a szögre nézünk:
Ott-e kardunk, kelevézünk? — — —
Pattog a sok, apró szikra,
Piros fényt vet arcainkra.
Hanem annál mégis szebben
Lobog a tűz minden szemben.

BELLA.
(beszélv.)

Irta: ÁLDORIMRE.

Igen — ő szeretett!
Midőn szobájába érkezve — nyugtalanul sétált
fel-alá, majd az ablakhoz állva az egyenkint kialvó
csillagokra bámult — többször egy nevet mormog-

*) Egy, még Ulászló korából felmaradt népköltemény-ből vett kifejezés. P. A.

tak ajkai s e név: Bella volt! S mintha minden csil-lagról ez ragyogott volna feléje; csak akkor hatá-rozható el magát lefekvésre, midőn az utolsó is el-tűnt, s a kifáradt lélek nem talált a fülhomályban tárgyat, mely ébren tartani alkalmas, képes le-hetett.

Szomoruan hagyta el az ablakot s vetkőztele-nül veté magát ágyára.

Kebléből mély sohajok szállinkóztak el s mint-ha az álom örökre elválasztaná ez éj örömeitől: oly igen küzdött ellene, midőn pilláit nyomása alatt nehezdedni érzé.

Szegény, boldog ifju! Ha tudnád, mily közel a kiábrándulás — a fájdalom órája! Ha egy varázs-kéz föllebbtené a fátyolt, mely szerelmed jövőjét takarja! tán nem csalódnál, nem szenvednél, de nem is szeretnél. Szíved nyugodt és hideg volna, mint az ész, melynek uralma alá helyezéd és nevet-néd azt, aki szeret, és nem szánád azt, aki szen-ved, magad pedig nem lennél boldog soha! És mi-dőn eljőne az idő, melyben a szem maga előtt nem látva egyebet a sírnál az emlékezet világa felé for-dul és a múlt virágaival igyekszik kiszépiteni e ri-deg hajlékot — te hasztalan pillantanál vissza és hasztalan keresnél virágot, mert könyeiddel kel-lett volna ápolnod azokat s te visszariadtál ez ál-doztattól és lemondál és elfojtád a lángot, mely tán éveken keresztül égette, sértette volna szívedet, de most melegítene, életne!

Szegény boldog ifju! Aki hisz és csalódik!

Másnap, harmadnap és mindennap V—éknél tölté az estét Kálmán. Bellának egy gyermektelen nagynénjét naponként meg kelle látogatnia: öt on-nét hazakisérni örömmel vállalkozott a bohó sze-relmes fiu. S ha ilyenkor a hosszabb utat választák s a canalispárt árnyas fűzfái alatt, vagy az utjokba eső gyönyörű népkertben megmegállapodtak: meg-szóljuk-e őket ezért? oh ne! úgy is megszólíták a város pletykagyártói s nem egy leányos mama meg-

vető indignatioval nyilatkozott a fiatal ügyvédről, ki ennyire elfeledkezik magáról s egy zsidó leány-nak kísérője, imádoja lenni nem szégyell.

De Kálmán keveset törődött velök. Egy szives szó Bella ajkáról, egy virág kezéből, egy édes dal, melyet a zongorahurokból bársonyujai csaltak ki — feledteték vele magát a világot, nemesak a kis-város vén asszonyainak s pártában megöszült ha-jadonainak mendemondáit.

Sokkal jobban bántotta őt, hogy imádoztában némi könnyelműséget s hiúságot vón észre s a gon-dolat, hogy e vonzalom is, melyet Bella viseletéből kiolvashatni hitt — ennek kifolyása, különösen egy idő óta sok fájdalmas percet okozott neki.

A canalisparton gyakran találkoztak egy ifju-val, aki kevés figyelemmel látszott ugyan lenni irántok, de aki iránt annál több érdekeltséget mu-tatott Bella.

Szép, halovány arcu ifju volt ez, kinek szelid, kék szeméből a lélek bánata sugárzott, míg szótá-lan ajkain mosolyra hasztalan lestek a kíváncsiak.

Honnét jött? mi faj szívének? senki sem tudta.

Hogy Galamb Jenőnek hívják s — gymnasiumi tanár, hogy szenvedélyes mathematicus, hogy látog-atásokat nem tesz s nem fogad el; ez volt az egész amit a hirhajhászok kisüthettek. — De ez is elég volt, hogy személyével hetekig foglalkozza-nak, sőt még akkor is, midőn új személyek, új tár-gyak merültek föl: a fiatal leánykák örömet cse-vegtek a „szép némáról“, bár sérté hiúságukat a közöny, melyet bájaik iránt mutatott. Különösen pedig Bellát boszantá ez, minthogy vele szemköz-t lakván, százszor elhaladt ablaka alatt, anélkül, hogy föltekintett volna, vagy midőn hosszú rézesövén a csillagokat vizsgálta: csak egy pillantást vetett volna is Bella szobája felé, ha az zongorája mellett búvós bájos dalait éneklé.

(Folytatjuk.)

az utolsóra pedi a másik kettosz és elosztatni.

Felolvastat jelentése a vég a szerződésileg előbb készített lom a közgyűlé datni rendeltet válnakozónak, jutván, e fölött lenté ki.

A gyűlés, mány előzött n Madaras város tatott, ez alka

Tiszvisel pénztárnok: H maradt Lipese

A tiszva tartandó közg és Elek Mihá kül, s a szüksé tattak.

A jegyző lesítése több még jegyzők lető uton ugy megyei főisp leszen — am igazgatóság

Es a tár gára nézve egyszersmin teher nélkül önmagával, hon tiszletét lészinübb, h demek, s a a bőség szau

T. szer Boszus

tesse magá meg juratu mat s menje tam: vajjon a második goricus pa bántott a d tam. Bejá törvényese széletől a t tértem me görhes me kaport ve tott kissé az „Egri E vemnél fo hívó jegy Siettem is p ü l t e m tollaival meg állta közgyűlés sen bejut felsültek gos pers el nem ad döt?) esa no de e szájuk, r ugy lek sus fran annyira — — — pedig ta mi vagy többet t kai Ara amint a rálýnők nem töl dig övé megáll a nem sere föl kapasz

1) mi nem jében er 2) hozókna ráti köt 3)

nők osztálya is így egyik életben legfeljebb 55-jenként naponta BRÁNYI IGNAZ.

rsulat közgyűlése 6. 1863.

gyik parti városa, tagjait volt szegadhatni. Talán e gyűlés tartásá-ezennel szívesen

okros érdemek-átér Pál, ki által abádi tiszai gát, ul. 29-én alakult e

nek vonala 16,000 én kezdetét meg, vi munka idő alatt elésénél 15 nappal

21,400 holdnyi ár- osztr. értékben.

esítve lön továbbá gát fantartására, s sésére a meghatal- kölesön köttetett,

eg egy 8000 frnyi n Vodjaner Möricz

bank részéről azon mely szerint a tár- t a főnökség által pótolólag a jöven- jék, a gyűlés hatá- tétetett.

endősi vonalzat- az új tiszviseléség hgy ő elnöki szé- ben megvál.

a társulati jegyző, szünetet mondott a k, megköszönve fá- közönség javának en ügyében parát- ggal buzgólkodott;

és még e jelen gyű- ség segélyt megadni- ség megválasztása apittatván, a társu- kérdés, — a meg- a nézve eleve meg- egre.

szály állított fel ló, vető föld, és az vizállásos kaszáló- rón természetesen a folyó évi aug. 15-én yes, annak elmúltá- ályozás visszazaható

e a követendő költ- és maximum szintén és hat közötti zerint az első osztá- esni fog hat forint,

t a fiatal ügyvédől, ol s egy zsidó leány- szégyell.

tt velők. Egy szíves zéből, egy édes dal, rsonyujai csaltak ki got, nemcsak a kis- ában megöszült ha-

t, hogy imádojtában t von észre s a gon- vet Bella visletéből yása, különösen egy kkozott neki.

alálkoztak egy ifju- átszott ugyan lenni b érdekelttséget mu

volt ez, kinek szelid, ugárzott, míg szóta- l'estek a kíváncsiak. ek? senki sem tudta.

ják s — gymnasiumi ematicus, hogy látó- gad el; ez volt a üthettek. — De ez is hetekig foglalkozza- j személyek, új tár- nykák örömet ese- r sérté hinságukat a mutattott. Különösen

thogy vele szemközt a alatt, anélkül, hogy a hosszú rézcsovén a egy pillantást vetett az zongorája mellett

az utolsó pedig kettő; s a még fenmaradt költség a másik kétértelű között fog majd arányosítani és elosztani.

Felolvasatott ezután a felügyelő bizottság jelentése a védgát elkészítéséről és átvételéről, mely a szerződésileg meghatározott munka idő eltelténél előbb készítettén el, a kikötött 15,000 frnyi jutalom a közgyűlés rendeletéből a vállalkozónak kiadani rendeltetett, mely összeg pedig már nem a vállalkozónak, ki megbukott, hanem esőtömegének jutván, e fölött több társulati tag sajnálkozását jelenté ki.

A gyűlés, melyet 14-én este hosszú tanácskozmány előzött meg, 16-án is folytatván, s melyen Madaras városának egy memoranduma is felolvasatott, ez alkalomra bevezette végre teendőit.

Tiszviselők lettek; elnök: b. Orczy Bódog; pénztárnok: Hrabovszky György. Igazgatónak megmaradt Lipsey Gedeon.

A tiszavölgyi társulatnak folyó hó 26 körül tartandó közgyűlésére a társulat részéről az elnök és Elek Mihály urak választották meg képviselő-kül, s a szükséges vezérelek megtartására utasították.

A jegyzőkönyv momentos elkészítése és hitelesítése több tagu választmányra bízván, végre még jegyzőkönyvbe vétetni rendeltetett az, hogy illető uton egy a nm. m. kir. helytartó-tanács, miként a megyei főispányi helytartó ur ő méltg. is tudósítandó leszen — amaz az új elnökségről, emez pedig az igazgatóságról.

Es a társulat e gyűlés tartása által midőn magára nézve egy negyedfél éves korszakot bezár, egyszersmind egy újnak küszöbére lép nem minden teher nélkül ugyan, melyet emide is át kell hoznia önmagával, de azért korszorival övezve, mely a hon tiszteletét is annál inkább kiérdemli, minél valószínűbb, hogy az nemcsak az őn-, de hazafiai érdemek, s a megmentett értékekben, a honra nézve a bőség szaruja is leend. Tisza-Füred, jan. 16. 1863.

TARICZKY ENDRE.

LEVELEZÉSEK.

Eger, jan. 16. 1863.

T. szerk. úr!

Boszusan jöttem haza. Honnét? ugyan ne tetesse magát, hisz ön noszolt — vegyem nyakamba még juratuskoromban használni szokott tarisznyámat s menjek — v a d a s z n i. Sokáig így gondolkodtam: vajjon nem derogál-e jelen magas (notandum: a második emeletben lakom) uraságomnak ily categoricus parancsnak engedelmessé? de hiában! bántott a dicsőség s hogylaphoz¹⁾ jussak — megindultam. Bejártam Tolnát-Baranyát, Hevest s a vele törvényesen egyesült megyéket, be a Mátrát egyik szelétől a másikig, de — üres kézzel s tarisznyával tértem meg; láttam vadat eleget, hanem biz az oly görhes volt valamennyi, hogy kár volt volna a puska- port vesztegetni rájuk. Mindamellott is boszan- tott kissé a dolog, alighanem lemaradtam volna — az „Egri Postáról“, ha a lövészegyelt, melynek ne- vemnél fogva — szü let e t t t a g j a vagyok, meg- hívó jegye meg nem ment e rettenetes csapástól. Siettem is felhasználni a jó alkalmat s csakugy re- pültem (de a magam szárnyain ám s nem más tollaival mint bizonyos...²⁾ a bálba. Roppant tö- meg állta el az ajtót zibongva, zugva, mint valami közgyűlés s az volt a legboldogabb, aki szerencsé- sen bejuthatott — jegy nélkül. Persze, hogy sokan felsültek s ezek közt különösen egy borzas hórihor- gos persona, (aki azzal a vaczkorral mit a piacon el nem adhatott, akarta megvesztegetni a billetsze- dőt³⁾ csak fejkötője feláldozásával juthatott be — no de ezeknek is volt ám aztán legnagyobb — szájuk, midőn a hazafiai contestatiókra jött a sor s ugy lekiabálták a cottilont, hogy valami malitio- sus francia azt gondolhatta volna, miszerint nem annyira patriotismusból, mint azért ellenségei, mert — — bizony tanulni kell azt, mi tagadás; már pedig tanulni szégyen olyan okos embernek, mint mi vagyunk. Aztán mai napság az asszony nép is többet tud, mint régen a — „jó táblalirák“ s Ká- kai Aranyos rágalmái kis miska ahhoz képest, amint az a borzas dáma megrágt a — bál ki- rálynőket. Igaz, hogy mindig hozzátette, hogy — nem tőle veszik a zöltséget, meg a tökö t — pe- dig övé a legszebb; legolesőbb; mégis alig birtam megállni, hogy ez o p f j á b a (ez is jókora ám, s a nemzeti szalag, melylyel mások feltűt- té sére fölczifrázta, csak kurta eszűket csal meg) ne- kapaszkodjam.

Hogy is ne? Mikor a közvélemény, az a bölc- s kö z v é l e m é n y, (melynek máskor egyik legje- lentékenyebb hangadója ul tekinti magát a t. democratissa) ez egyszer oly jó izléssel választott, midőn a bálkirálynői koszorut a báj, kellem és szel- lembe hódító, Sch. B. és igéző varázsu V. M. közt osztá meg. Mindegyikük megérdemelte a tömjént, melylyel a derék ifjuság kedveskedett nekik, s az, hogy kik os a r a z t a t á s i k e s e r e d e t t s é g é - nek boszut lehelő mérges gunyban utat nyitó szerencsétlen furulyás is találkozott, nem von le a lelkes két honleány diadalából semmit csakugy, mint a legnagyobb szerü diszmenetek fényéből az ácsorgó lábtyművész nővelékek szurtos köténye.

Egyébiránt igen jól mulattunk. Volt enni-inni, amennyit s amit csak — — megkivánt az ember szemé-zája, s meg birt a zsebe — tárczája, volt szép leány quantum satis, töltetlen puska — sok is, s ha a szerk. ur nem a p r o z t a volna oly lelkesed- déssel a — peccenyét alighanem fölkértem volna, vegyen egyet a lesi puskások⁴⁾ számára, mert kül- lönben kitesz rajtok — — — KARABÉLY JEREMIÁS.

Ujabb pesti levelek.

V.

Januar 13-án 1863.

Bizonyára emlékezni fognak t. olvasóim, hogy Sz. — ki e lapoknak legrégebb pesti levelezője volt, nem mondom: tárgyhiány miatt, inkább talán elő- szeretethől, leveleiben gyakran irt a budapesti s z i n i e l ő a d á s o k r o l. Egyszer pláne Dobó Ka- ticia miatt — emlékszem — egy kis polemiba is keveredett, s ámbár az igazság az ő részén volt, mégis az akkori pesti czéhbeliek által referádája miatt sokáig üldözöttet.

Mint pesti levelező, vagy, hogy kissé nagyobb czi- met adjak magamnak: tehát mint tárczász én is kö- telességemnek tartom, s a közönség irányában szük- ségesnek, miszerint szemlémben olykor-olykor a fővárosi s z i n h á z i ü g y e k is képviselve legye- nek, s hogy ez eddig oly gyéren történt, nem elő- döm visszaretentő (?) példája, mint inkább azon nyomoru és kevés újdonság volt oka, mi e téren utóbbi időben fölmerült.

Avagy érdekelheti-e az illetőket, például a vi- déki műkedvelőket s azokat, kik a magyar drama- turgiával foglalkoznak, ha elmondom, hogy „Ná- p o l y i J o h a n n a“ szomorú-játék, egyik fiatal írónk első kísérlete, a nemz. színpadon teljesen m e g b u k o t t. Hogy ugyanott legközelebb Scribe „P a j t á s k o d á s“ ezimű 5 felv. vigjátékát mutat- ták be, s az egyhangu bírálat erre is csak az lön, mikép még ha e mű Nagy Ignác korában már egy- szer le nem fordítottat volna is, m o s t lefordítani időpazarlás volt Felekitől.

Hanem mit csinálnak a budai népszínházban? Ott csak van újság?

Van igenis, elég, sőt több mint kellene; elany- nyira, hogy ha a közönség pártolása az új darabok egymásutáni színpadhozatalával csak némi arányban állana is, akkor Molnár és társainak nem lenne szükiségük oly „Védasszonyra“, mint B a t t h y á n y - A p r a x i n Julia grófnő, kinek legyes tetteit hétről- hétre regisztrálják lapjaink. Így legközelebb is biztos hírként közlik, hogy a grófnő „B u d a i l a p o k“ - a t ad ki, illetőleg a népszínház érdekében b. J ó s i k a K. szerkesztése alatt a „Szépművészeti csarnok“ - o t alakítja át.

Lesz-e ennek szellemi és anyagi haszna? lesz-e különösen az említett intézetre? Bajos előre meg- mondani. A népszínháznak egyik fő-hiánya kétség- telenül abban fekszik, hogy tagjai, egynehány ki- vételével, a közép-szerűség mértékét is a l i g ü t i k m e g. Kevés ott az igazi tehetség, s e nélkül hosszas gyakorlat után is, rutinirozott szí- nész lehet ugyan valaki, de művés z n e m.

Már most képzelje el, szíves olvasóm, miré si- lánnyul ily erők kezében az a sok — különben is gyenge szellemi termék, melyeket mint megannyi nevezetes újdonságot hónapokkal előbb hirdetnek nagy falragaszokon, s midőn végre színrekerülnek, a k ö z ö n s é g m e g - é s e l r i a d t ö l l ü k.

A pályázat sem vezet e színháznál célra. S hogy a másodszor kifizűtt 50 aranyat megkapja-e „Villám Bandi“ szerzője, az még oly kérdés, mely igen sok körülménytől függ. Tény, hogy az eddig előadottak között e népszínmű bir legtöbb becsesél, ugy hogy — főleg kijavított alakjában — a nemz. színházban is elő lehetne adni. Vasárnap-i közönségünk mindenesetre nemcsak a palóc z n é p s o k á s o k k a l i s m e r k e d n é k m e g, d e k ü l - l ö n b e n i s i g e n m u l a t n a a d a r a b l á t á s á n.

Elég azonban a színházakról s most nézzünk másfelé; nézzük meg azon gyönyörű albumot, melylyel a „magyar képző-művészeti társulat“ 1861. szolgált tagjainak. Kedves új évi ajándék volt ez 1863-ban is.

Az album két nagy műlapból áll. Egyike kül- földön elhalt kitűnő festőnk: B r o e c k y n a k r e m e k művét: Á m o r é s P s y c h é t á b r á z o l j a, (kóreraj-

¹⁾ Hja az ön czikkei sok bajt okoznak nekünk. Pedig mi nem szeretjük a — handabandát. Csak a nyulpecsenye fejében engedünk helyet neki lapunkban. szerk.

²⁾ Ne legyen oly irgalmatlan. Éhezőknek ételt, szomju- hozóknak italt, a (szellemi) bénáknak — mankót adni feleba- ráti kötelesség. szerk.

³⁾ Nem igen lehetett azt — a p r o z n i — szerk.

zolva Grimm R. által;) másika pedig Visegrá- dot délről, a mint azt Ligety oly költőileg vet- te fel.

Nagy reményeket köthetünk a magyar z e n e fejlesztéséhez is. Van ugyanis néhány év óta egy lelkes kis csoport, mely ez uton — miként Kazin- e z y nyelvünk újáteremtése körül e század elején — fáradohatlanul működik.

Szóval és tettel segítük elő, tehát ezen hon- fitársainkat, kiknek ünzeilen iparkodása a magyar polgárosodás e terén is, utódainkat még nagy hála- ra kötelezendü.

Ennyit ezuttal a művészet érdekében, s most beszéljünk a pesti hangulatról, mely a farsang be- álltával már is élénkület kezd. Lesznek szép bálja- ink, különösen a jogászok részéről k e t t ő, az első segély-egyletük javára f. hó 24-én, a második pe- dig t. i. az igazi „j o g á s z b á l“ később. Végbe- menetelükrol majdan szép olvasóinket s egri- juristáinkat hiven fogom értesíteni; valamint az utó- s ó b á l r ó l i s, mely hogy az oster végén csattanjon, a m. i r ó i s e g é l y - e g y l e t j a v á r a a f a r s a n g u t o l - s ó h e t é b e n i r ó k á l t a l f o g r e n d e z t e t n i.

Fővárosi látványosságainkat illetőleg, ezek között jelenleg első helyen áll Scholcz áll a t - s e r e g l e t e, melyet a felránduló vidékieknek is különösen figyelmébe ajánlok. Érdekeltséget esu- pán az ott nagy sokaságban látható legkritkább faju állatok keltettek bennem, és korántsem azon haj- meresztő állat-idomítás, melyet szinte resteltem nézni. Hogy is ne, mikor egy suhanéz a gyönyörű nagy tigris abroncon ugráltatja keresztül, med- vékkel és hyenákkal csokolózik, s a bámész nép- csoport előit korbácsával fékezi és alacsonyítja le a fejedelmi oroszlánt.

Allatseregletről eszembe jut, hogy a X a n t u s által tavaly kezdeményezett pesti állatkert, miután gyakorlati tapintatu hazánkfa Amerikába visszatért, boszantólag lassan halad a megvalósu- lás felé; pedig közelget a tavasz s ugyancsak jó lenne a városligetbe tóduló nép számára már az id én egy kis újabb állandó mulatságot szervezni; a befolyó jövedelemből aztán a terv mielőbbi na- gyobb szerü kivitelét lehetne részben eszközölni.

A pesti vízvezetéssel foglalkozó t. egyéneket is lassúsággal vádolja a sajtó; de már e tekintetben én másként gondolkozom. E részben ugyanis egyszerre kell a dolgot egész nagyszerű- ségében kivinni, nehogy pénzt és időt kétszeresen áldozunk. Itt tehát fontolva kell h a l a d n i! Boldog Eger, neki jó ivó-vize s hires bora van! Tüzoltó egylete azonban csak oly kevéssé alakult meg, mint a pesti, melynek mibenlétéről te- hát jövőben még czélszerűleg szólhatunk.

Addig is t. olvasóinknak kedves farsangi mu- latozást kíván REMÉNYI KÁROLY.

HIRKÜRT.

Nyilatkozat. *) Alólirt kinyilatkoztatja, hogy az „Egri Posta“ szerkesztésére senki ál- tal felszólítva nem volt. Eger, jan. 20. 1863.

Vida József, m. k.

— Kaszinónk f. hó 19-én, számos részvényes tagok jelenlétében, tartott választmányi ülésében felolvasatott ft. P. E. a j a t a t o s a l a p i t v á n y i g o n d n o k ur levele, mely az egylettel tudatja, hogy helyisé- gének bérlete — miután az az iránti újabb felté- telek (ezek közt az eddigi lakosztály bérletének — némely helyiségek elszakításával — 1000 frtra tör- tént fölemelése) elnem fogadtattak, — már e folyó évre felmondottnak tekintendő.

Az ügy vitatás alá kerülvén, ahhoz többen, kü- lönösen K. I. és V. J. tagtársak tárgyatavatottan szö- l t a k, mely nyilatkozatok folytán némi tisztába ho- z a n d ó n e h é z s é g e k m e r ü l v é n f e l, e z e k e l i n t é z é s e r e, szavazat utján, Mártonffy K. felügyelő, B a b i e s I. másodfelügyelő, Fülöp J. és Ringel- h a n n A. tagtársakból álló küldöttség kéretett föl. — Továbbá: a magyar akademia palotájára aján- l o t t 100 f r n y i ö s s z e g k i f i z e t t e t n i r e n d e l t e t t.

Olvastatott az egri kath. legényegylet védnökségé- nek a casinói választmányhoz intézett kérvénye, melyben a legényegylet által ez év folytán tartandó tánczrigalomra a casinóterem átengedését kéri; a kérelem teljesítetett. Ugyanez alkalommal az, E g e r vá r o s a l á m p a v i l á g i t á s i a l a p j á n a k g y a r a p i t á s á r a f. hó 28-án tartandó casinói tánczestély — Végh J. Békeffy Alajos, G á s p á r d y G é z a, V a v r i k E n d r e é s C s i k y G y u l a tagtársakból álló — rendezősége eddigi intézkedé- seit mutatta be, melyek szerint a belépti díj 1 frtra, a vigalom kezdete 9 ó r a r a h a t á r o z t a t o t t. A vá r o - s u n k b ó l e z i d ő s z e r i n t k i t e l h e t ő j ó, é s j u t á n y o s z e n é r ő l a z e r r e f ö l k é r t r e n d e z ő V. E. tagtárs gondoskodott.

*) A magyar tud. akademia január 17-kén tar- totta huszonegyedik nagygyűlését a nemzeti muzeum diszteremében.

Az ünneplés beszéd az elnök betegeskedése miatt ez izben elmaradt; hanem ez intézetnek nagy-

*) Szerkesztőségünk e nyilatkozat közlé- sét elvárja mindazon t. lapszerkesztőtől, kik a „P e s t i N a p l ó“ amaz „i l l e t é k e s“ (!!) helyről vett közleményét: mintha e lapok szerkesztésére nyilatkozattevő t. írónk szólítottatott volna fel, — át- venni jónak látták.

tudomány titkára Szalay L. ur adta elő az Akadémia 1862-ki történetét.

A közgyűlés sulyát és főtárgyait két emlék beszéd és két tudományos értekezés tevő. Az első emlékbeszédet Lonovics József érsek exja, az akademiának igazgató-tagja tartá szék helyi Majláth György egykori országbíró és tagtárs fölött. „A főpap beszéde a tárgy természeténél fogva nem lehetett politikai célzásoktól ment mind azért, mert egy magyar államférfiu megfutott politikai pályájára kellett visszatekintenie; mind azért, mert a kath. clerus hazánk alkotmánya szerint a politikai élet küzdelmeiben mindenkor nevezetes tényező volt; de végre még azért is, mert a szónokló főpap mélyen bevolt avatva az általa ecsetelt korszak rejtettebb bonyodalmaiba is” — mondja a „P. Napló” — Ezen emlékbeszéd a legremekesebb szónoklati művek egyike, melyen a classikai gazdag olvasottságnak legszebb és nemesebb gyöngyei ragyognak. Az elhunyt nagy hazafi emléke mind a szónok mind a beszéd által méltólag van megistizelve. — A másik jeles emlékbeszédet Trefort Ágoston ur Fallmeayer Jakab Filöp felett tartatta. Mindkét beszéd nagy hatást gyakorolt a hallgatóságra.

A nagy, 200 darab aranyból álló jutalom ez évben az 1856—1861 évek között megjelent legjobb történelmi művet illetvén, az Szalay László „Magyarország története” V. kötete és a VI. kötet megjelent két füzetének íteltetett ad; mert e munka tükrözi vissza azon sajátságokat leginkább, melyek a jeles történetírót jellemzik: a fáradhatlan s sikerdus nyomozást, önálló felfogást, éles kritikát és a feldolgozás művészetét. — A Marczibányi 50 aranyos díjt pedig Hornyik János „Kecskeméti város története” Oklevéltárral című monographiája nyerte el. — Megjegyzendő, hogy a nmt. kir. curia e közgyűlésen testületileg jelen volt.

+ Egy pesti lap jóakaratu újdondása az országos tekintélytű püspök Danielik Jánosnak eljárását: miszerint az I. T.-ban a „Független” szerkesztőjéhez egy nyílt levelet intéz — disciplinaris szagunak nevezi, s ajánlja, hogy ezt jövére ne tegye. Ezt nevezem én aztán megfizethetlen tanácsnak, a mennyiben nincs oly aprópénz mely e bölcseség méltó díja lehetne.

+ Ör vendetés családás. Midőn a „Handabanda” programja megjelent, sokan kik K. A. mindenre alkalmas és képes journalistának hittek — jónak látták a Sörgöny melléklapjának, tehát hivatalosnak bélyegezni azt. E vádat fényesen megezőlölja az eddig megjelent kétszám, melyek kétségbevonhatlanul tanúságot tesznek arról, hogy K. A. ur hivatalan vicczelő. Elég p. o. Aranyos ur rozsdás élcei közül csak azon esetlent idézni, melylyel t. munkatársunkat, Remé-

nyi Károlyt reménytelen journalistának nevezi. Ha K. A. ur netán ezzel ama nagy reményeknek, melyek őt inspirálják, hiányára céloz: teljesen igazat adunk neki s becsüljük őszinteségét; ellenkező esetben... no de ne találjunk ki mindent egyszerre; hagyjuk utóljára a fekete levést.

— (Korszerű folyóirat). Bunyitay Vincez „Ifjusági Olvasmányok” ezim alatt megindítandó folyóiratra 1 frtjával hirdet előfizetést. Ajánljuk kiált az ifjuság nevelésével foglalkozó ügybarátainknak.

— Az egri kath. Legényegylet választmányja februárhó 1-én a Casinoteremben — az egylet jávára — polgári tánczvizalmat fog rendezni.

+ Milyen fenékhigató alaposság jellemzi a mi jámbor német szomszédaink tanulmányait: egyebek közt Scherr (nálok) nagyírú „Allgemeine Geschichte der Litteratur” című munkája is bizonyítja. Nemesak irodalmunk újabb mozzanatait ignorálja, s regényiróinkról szólnán, Jókait, Keményt stb. még névleg sem említi: de hogy tudományos, még pedig jeles műveink és írónk is vannak, arról fogalma sincs, mert főforrása, a mi legátközöttebb ellenségünk, Kertbeni — nem szolgáltatót neki erre nézve adatokat. A trieszti „Illustrirtes Familienbuch” utolsó füzetében pedig Kohl egy ethnographiai tanulmányt ad „über die Magyaren” melyből ha nem akarunk is épen ellenszenvet kiolvasni: az „független” ezim (különösen a régi magyarokra nézve hazug német krónikások ferde tudósításaiból szedett adatait illetőleg) méltán megilleti.

+ A „Hölgyfutár” némrég egy különben esinonosan irt bírálatot hozott Schiller „Stuart Máriajáról” az én kedves barátom Balázs Frigyes tollából. Helyszüke miatt egyelőre csak annyit mondok, hogy Schiller „Stuart Mária”-ja és a történelmi közt lehet némi különbség, de akkor a, milyet B. F. védelmez — nincs. Az a torzkép, mit ő lát — onnét van, hogy rosz tükrörben nézi; tessék tisztábat szerezni s akkor nem fog az én kedves barátom ugy esodálkozni, hogy, Schiller, Beranger, Moore s még egy halom kitűnő költő méltónak tartá a nemeslelkű királynő emléken lelkesülni, s erényeit, szenvedéseit lantjokon örökíteni.

+ A napokban élénk vita tárgya volt egy társaságban: ki nagyobb ur? Vajda vagy Pompéry? Az az egész „Sajtó” fölött rendelkezik, ez az egész „Ország”nak parancsoi? Hosszas debattirozás után végre is abban állapodtak meg, hogy mindakettő nagy ur de fontosabb szerepe mégis a vajdának lesz t. i. rendbentartani irodalmunk — ezigányait. (Nehéz munka lesz az, mert most jó buvhelyül szolgál nekik a — (?) rengeteg.)

* Debreczen városa követi Szegednek példáját: elhatározta a vízvezetés életbeléptetését.

A gazdag forrshelyet Richard Abbé az ottani szőlőkben jelölte ki, mely képes lesz nemesak a várost vízzel ellátni, hanem egy gőzmalomot hajtani és így megszüntethetők azon apró száraz malmok, melyeknek eselédei könnyelműen bányán a gyertyával, már gyakran okoztak tűzveszélyt. A szükséges vasesöveket a nemes tanács hg. Salm blanszkói öntödéből rendelte meg.

Europa pénzügye. Az egész Europa bevétele legújabbán volt 2,226,239,079 tallér, az egyházi államot és Limburg németszövetségi grófságot ide nem értve, melyek bevétele s kiadása pontosan nem tudatik. (Az egyházi állam bevétele a piemonti foglalás előtt körülbelül volt 10 millió skudi) — A kiadás 2,362,422,862 tallért, hol a különbség hanyatlólag 136, 183,783 tallér.

+ Megkaptuk a „Pesther Damenmode-Zeitungot” a „Hölgy divatlap” ikertestvérét. A szépirodalmi rész érdekesen összeállított s jól eszközölt fordításokból áll s egyáltalán oly életrevaló lap, hogy bátran ajánlhatjuk azoknak kik — német lapokat tartanak.

+ A „Gombostü”, melynek szerkesztője mindent elkövetett, hogy lapját érdekessé tegye, megsztűnik — szurni. Mindenesetre sajnálandó, miután irodalmunkban elég a — kelevény, melyeket az ily éles gombostükkal pusztítani vajmi kívánatos.

Halálozások.

Meghaltak jan. 14—21. Kovács László 46 éves; Kaszás Anna 60 éves; Blay Miklós 15 hetes; Kristófi Anna 67 éves; Cziflédi Erzsébet 85 éves; Simár Gusztáv 7 éves; Korodi Katalin 66 éves; Faragó János 55 éves; Varga Anna 57 éves; Simon Sándor 4 hónapos; Majoros Veronika 10 napos; Ország Terézia 1 1/4 éves; Burik János 26 éves; Bota Ignác 1 1/2 éves; Krupiczter Mihály 81 éves. Összesen 8 f, 7 nőnemű. — Született a hófolytán 11 fin, 9 nőnemű. — Házasságra lépett 9 pár.

Vásári tudósítások.

Eger, hetivásár jan. 16- és 19. Árak: t. buza 7 frt, kétszer 6 frt 40—20 kr, rozs 4 frt 80 kr — 5 frt, árpa 3 frt 20—60 kr, zab 2 frt 60 kr, kukorica 3 frt 60—80 kr, burgonya 1 frt 20 kr köblönkint; széna mázs. fuvarral együtt 2 fr, szuszalma mázs. 60 kr, szalonna fontja 30 kr. — A két hetivásár forgalma volt: t. buza 240, kétszer 215, rozs 99, árpa 95, zab 80, tengeri 100 köből; széna középennyiségű; vevők kevés számmal.

Szerkesztői üzenet.

A Tarnavidékről „Többen” aláírással beküldött levelet vettük. Kérjük az illetők t. neveit, mert szükség, hogy azokról magántudomásunk legyen.

Nt. T. E. urnak T. F. üred. A szives megemlékezést igen köszönjük. Kérjük további becses közreműködését.

Felelős szerkesztő Szabó Ignác.

HIRDETÉSEK.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. k. helyt. tanácsnak 38715. szám alatti november 16-án 1862. kelt intézvénye szerint az egri érseki uradalomhoz tartozó több ingatlan birtok részletecskék s épületek örök ároni eladása legfelsőbb helyen megengedtetvén, azok közül az alább következő vagyonságok folyó 1863-ik évi február hó 9-én reggel 10 órakor Egerben az igazgatói irodában nyilvános árverés útján elfognak adatni.

1-ször Az úgynevezett Csonka koresma 306. t. j. k. 1. r. sz. 383. h. sz. 55. ház szám alatt udvar és kerttel.

2-or A ráczkapui mészárszéki épület 306 t. j. k. 24. r. sz. 3209 h. r. sz. alatt.

3-or A felnémeti határhoz tartozó úgynevezett száraz dűlőben fekvő 2. t. j. k. 3. r. sz. 890. h. r. sz. alatti 1 21/100 hold.

4-er Ugyanott 6 1/100 hold.

5-ör Ugyanott 7 11/100 hold.

6-or Ugyanott 8 3/100 hold.

7-er Az egri telekjegyzőkönyvben 1024 t. j. k. 8. r. sz. 3303 3/4 h. r. sz. alatti káposztás földek melletti tér.

8-or Ugyanott 4 3/100 — 5 7/100 — 1 51/100 — 1 9/100 hold.

9-er Az egri 232 t. j. k. 1. r. sz. 889 helyrajzi szám alatti kertből 3 5/100 hold kert, és ugyan ott 2 2/100 hold gyepl.

10-er A felnémeti 2. telekjegyzőkönyv 62. rend szám 826 h. r. sz. alatti 10 72/100 hold tér, melynek nagy része élethossziglan nsgos Csicsa Lázár alezredes úr használatában vagyon, és ugyan ott a puszkaporos torony mellett 6 30/100 hold.

Következő nap vagy is február 10-én reggel 10 órakor pedig a pázmándi pusztai tisztai laknál következő deméndi birtok részletek, s épületek adatnak el.

1-ször Az avúlt juh hodály és estürkert a deméndi 4. t. j. k. 92. r. sz. 1391. h. sz. alatt,

2-or Ugyan ott a Csirkehegyi legelőből 2334 □ öl tér, 9. r. sz. 1390. h. r. sz. alatt.

3-or Ugyan abból a Csürkert előtti kistér 405 □ öl.

4-er A 4. t. j. k. 14. r. sz. 388 h. r. sz. alatti kert 487 □ öl.

Ugyan ott 4. hrsz. alatti kert 94 □ öl.

Ugyan ott 13. r. sz. 375. hrsz. alatti ker 424 □ öl.

Ugyan ott 4. r. sz. 156 hrsz. alatti kert 905 □ öl.

5-ör A 4. t. j. k. 44. r. sz. 724. hrsz. és 213. t. j. k. 1. r. sz. 454. hrsz. alatti legelő részletek 12 28/100 hold.

6-or A 213. t. j. k. 9. r. sz. 1390. hr. sz. alatti Csirkehegyi legelőből 7 1/2 hold,

Ugyan ott másik darab 9 36/100 hold.

7-er A kercesendi út s kertek közötti gyepl 551 □ öl.

8-or Az útból elmaradt rét melletti 2191 □ öl tér.

9-er A 4. t. j. k. 3. r. sz. 117. hrsz. alatti vadászlak udvar s kerttel 208 □ öl.

10-er A 4. t. j. k. 8. r. sz. 307. h. r. sz. alatti kőfaragói lak 264 □ öl kerttel.

11-szer 181 t. j. k. 376 hrsz. kert.

Végre február 11-én Felnémeten, a tisztartói lakban következők fognak árvereltetni.

1-ör. a felnémeti 1 tjk. 16. r. sz. 1391. hrsz. alatti térből 321 □ öl gyepl.

2-or. 169 tjk. 1524 hrsz. 176 tjk. 1 r. sz. 1525 hrsz. 104 tjk. 1 r. sz. 1526 hrsz. 187 tjk. 1327 hrsz. alatti 2 72/100 hold szőlők közötti rétek.

3-or. 2 tjk. 26 r. sz. 833 hrsz. alatti tér.

4-er. 1 tjk. 1 r. sz. 1 hrsz. alatti 979 □ öl.

5-ör. ugyanott „ „ 376 □ öl.

6-or. „ „ „ 614 □ öl.

7-er. „ „ „ 446 □ öl.

8-or. „ „ „ 73 □ öl.

9-er. „ „ „ 157 □ öl tér.

10-er. 1 tjk. 16 r. sz. 1391. hrsz. alatti 873 □ öl.

11-er. ugyanott „ „ 137 □ öl.

12-er. „ „ „ 73 □ öl.

13-or. „ „ „ 107 □ öl.

14-er. „ „ „ 50 □ öl.

15-ör. 1 tjk. 8 r. sz. 960 hrsz. 9 r. sz. 962 hrsz. 10 r. sz. 972 hrsz. 11 r. sz. 991 hrsz., 12 r. sz. 1042 hrsz. alatti Eged allyi 155 15/100 hold legelő.

A venni szándékozók a helyszínére ezennel meghivatnak. Egerben, január 14-én 1863.

Babics István,

(12) 2—3 egri érsek uradalmi igazgató.

Eladó széna.

Az ostorosi urasági szérűskertben mintegy 500 mázsa jófajta széna — mázsája 2 o. é. frtjával — eladó. A venni szándékozók a tulajdonos Hebron János mérnöknel (a posta mellett Mocsáry-féle házban) jelentkezzenek. 1—3.

Eladó széna.

Özvegy Okolicsányi Jánosnének Bátor községében fekvő birtokán öt öl hosszúságú széna van eladó. A venni szándékozók értekezhetnek a tulajdonosnővel, Egerben a Bródi Jakabféle házban. (12) 3—3.

Krumpli eladás.

Bucher Alajosnál jófajta krumpli tetejével rakott véka, vagy vékás puttönynyal 60 krért folytonosan kapkátó. (19) 2—3.

Pályázat.

Egervárosa tanácsa által közhírre tétetik, miként Egervárosában, az úgynevezett „Újvárosi” és „hatvani” alelemi tanítói állomásokra, melyek külön-külön, 210 o. é. készpénz 24 véka kétszer buza évi fizetéssel, és szabadlakással vannak egybekötve, pályázat hirdtetetik.

A pályázni kívánók erkölcsi, s tanképességükről szőlő bizonyítvánnyal ellátott folyamodványukat, Egervárosa tanácsához címelve, ezen városi polgármesteri hivatalhoz 1863. évi februárhó 1-ső napjáig beadni tartoznak. (16) 2—3

Egervárosa tanácsa.

Előfizetés
Egész évre . . .
Félévre . . .
Negyedévre . . .
Egyes száma . . .
Megjelen . . .

Előfizetés
II. évi folyó

K e
A félig ig
riáknak uralm
hiány és szolg
tege — sok a
mely elemek
lott és egyed
Zért, minden
dal kell meg
nem egyes os
más osztályok
ben, hanem a
lemi és anya
désében áll.
kedni kell ok
mert követke
Jert a ki az
szövedékeibe
és azok élet
nagy erkölcsi
és számos sz
számos csalá
nem lehet az
tekinteni; ha
gyarolásaiv
becsülje az
szabadságra
lül, és kedve
a milyen öss
tehetség, a n
köleszi érzés
a practicus t
fog lenni, m
viszonyok e
fogna felforg
Pedig a
— épen ezen
nak nincsen
materialis s
kintik, feled
niti, melyet
emberi társ
hogy állami
hogy annak
lis intézmén
engednünk
pogány egoi
tekintettel,
tik. A kere
hagyja, han
fogya: az e
más védelm
iparszabads
nem véve
többi más
egy szerete
be az embe
a szennyes
nemes legy
nak tüzes r
— nem a r
sonlóan bá
socialis div
ság, ha az
ségei be n
bolóvá fog
A mat
ligiója lett
lalmi, hogy
érdekekne
uralkodni;
mesíteni,
tani; mely
uralma al
noki törvé